

8209 Tz

Warszawa, dn. 15 października 1921 r.

KOMITET WYKONAWCZY
Towarzystwa
S T R A Ż Y K R E S O W E J
ul. Nowy-Świat № 21, pokój 11
Telefon № 127-50.

Nº 69931
LW

Do

WPana Majora Świtalskiego

Belweder.

"Tow. Straży kresowej"
Kierownictwo Prac Zagranicznych przesyła przy niniejszym Sprawozdanie z sytuacji na Ukrainie w sierpniu i wrze-

ADJUTANTURA GŁĘBICZKI 1920 r.

NACZELNEGO WÓDZA

L. dz. 8209 Tz

Wpisaneo dn. 20. X 1921 roku
Wysłano dn. 1921 roku
Złączników.....

Kierownik Prac Zagranicznych.

E. Małach.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

46

stawiony sam sobie. Dekrety o wolnym handlu, prawo sprzedaży zboża,

prawo posiadania kapitału i prawo obrotu nim stworzyły dla właścicien
jak najlepsze at omiki. Właścicielstwo staje się dzisiaj na Ukrainie war-
stwa opływająca w dobrej zadowolenia zupełnie z obecnej sytuacji i
mogące dzisiaj stawać w kolizji z władzami tylko w wypadku nadmiernego
ścisgnięcia podatku na rzecz głodnych w Rosji.

Wskutek obecnych warunków widać, że warstwa właściwska ustosun-
kowuje się do władz dość przychylnie tak że pacynifikacja kraju do któ-
rej za wszelką cenę dążą bolszewicy jest możliwa, posiada widoki
trwałości.

2/ Ludność miejska.

Dochodzenie Zaznaczyć tajem należy, że nastroje wśród ludności miejskiej były w
katastrofalne, stan miast pod względem ekonomicznym i aprowizacyjnym. Upadek życia miast na Ukrainie tłumaczy się
przedewszystkiem ruiną przemysłu i handlu, a ponadtem nie powodzeniem
gospodarki komunistycznej na wsi. Brak wyzwylenia dla miast był mo-
mentem najbardziej krytycznym dla władz sowieckich, mimo to udało się
im dość szybko opanować życie w miastach i przywrócić ludność miejs-
ką do urządzeń gospodarki komunistycznej. Niechęć jednak do władz so-
wieckich wśród sierdrobno-mieszańczyków, kupieckich i wśród resztek
zniszczonej inteligencji zawodowej przetrwała aż do chwili obecnej.
Zmiana gospodarki mała wpłynęła na zmianę tych nastrojów, gdyż okres
przejściowy, który przekształca w chwili obecnej miasta w zamasku ze-
zniesienia i zniszczenia komunistycznych, a wprowadzanie którego handlu
i prywatnej inicjatywy wytwarza jeszcze większy chaos i dezorganiza-
cję w życiu obywateli miejskich. Stąd też sytuacja w miastach nie
przedstawia się dla władz sowieckich od połowy lipca 1921 r. z widoków na
przedkis umorowanie stosunków, gdyż jest to uzależnione przedewszyst-
kiem od całkowitej restauracji przemysłu i handlu na Ukrainie, co jed-
nak obliczone jest na czas już dłuższy. Wśród ludności miejskiej
w dalszym ciągu nurtują mniejszą lub więcej nie przychylne nastroje do
władu sowieckich. Należy tu jednak uwzględnić charakter zaludnienia
miast i ten podział na grupy i kategorie, które powtarzają się w mia-
stach w czasie różnych sowieckich. Należy odróżnić przedewszystkiem
1/ dość znaczącą grupę ludności, tak zwanych "Sowieckich skutaczowych",
bez względu oddaną władzom i rekrutującą się z pośredkiem komunistów,
2/ i pracowników znajdujących się na "Sowieckiej służbie" jest to dość
znacząca grupa składająca się przeważnie z robotników, pracowników
urzędników i też do pewnego stopnia Armei uprzysiężonych, gdyż pobicie
"pajok" / wśród których nurtują mniejszą lub więcej przychylne nastroje
3/ Pozostała część ludności, procentowo największa tworzy element lu-
du-ses-ekspresjonistycznego-zawodowego prowadzi żywot wegetacyjny rekrutuje się
przeważnie z resztek zniesionej burżuazji, kupców, handlarzy, drobnego
mieszczostwa. Ludność ta bezwzględnie jest wrogo usposobiona do władz
sowieckich, gdyż skutkiem przewrotu pozbawiona została możliwości za-
robku i egzystencji. Ekonomiczna warstwa ta jest na jbardziej upośle-
jach wrogich miasta do władz sowieckich.
4/ Inne warstwy ludności na Ukrainie.

R | a/ Duchowieństwo prawosławne na Ukrainie, zatrudnione w okresie po-
wodzie, wspólnie z władzami sowieckimi i to z tego po-
wodu, że Socjety wysuwają następujące postulaty polityczne 1/ Państwo-
wość sowiecka musi być jednolita na Ukrainie, Białorusi i w całej wo-
gólnej Rosji, 2/ Granice Państwa Sowieckiego muszą być bronione za
wszystką cenę, 3/ Zwalczanie wszelkich secesyjnych dążeń Ukrainer-
ów, Białorusinów i t.d., 4/ Walka z żywiołem polskim i katolickim ta-
ko ciążący ku Zachodowi. Czyli, że polska obecna Sowietów sprawa-
się do zachowania jak najszerszych granic Państwa Sowieckiego /faktycz-
nie Rosja/, i przeciwstawianiu się polityce tworzenia państw mniejszych
narodów. Na tym ille dochodzi Socjety do wspólnego działania i z elementem
rosyjskim /burżuazyjnym/ znajdująącym się na terytorium Ukrainy i wśród
tych dwóch grup państwa prawosławnego i elementu rosyjskiego
władze bolszewickie zrajują poparcia.

b/ Ukraińcy. Rola świadomych narodowy Ukraińców w stosunkach
panujących dzisiaj na Ukrainie sprowadza się do współdziałania w rządach
sowieckich przeważnie w pracach kulturalnych i oświatowych.

deu

a/ Ukraińcy z Galicji: element polskiego narodu, który dzisiaj z polskim się cenie odróżnia Galicja nie jest już sklepiona. Polacy są prowadzoni w chwili obecnej polityką agitacji wśród ludności i wojska.

b/ Żydzi jako naród żyjący w stowarzyszeniach bolszewickich nie jest jawia się Państwa, skąd pochodzi, i piaszczy się kulturalne potesały, aż do końca. Wśród bytów trudno są do zbadania go, emigrowała z Ukrainy pozostała nad rzeką Współpraca z ludźmi.

c/ Ludność polska. Elementem najbardziej bezpośrednim na Ukrainie w chwili obecnej są Polacy i Kazaków. Zbroje, wezteków przesłanie, głosowanie, żołnierze, żołnierze polscy, kierujący prowadzonych z jednej strony Ukraińców Galicyjskich, który prowadzą akcje przeciw ludności polskiej, a drugiej zaś atrem prowokacyjnym akcji przeciw ludności polskiej, która zmierza do wyniesienia Państwości Polskiej jako elementu wroga - wspólnego przeciwnika. W chwili obecnej na tem, że bolszewicy żołnierze otwarte agitacje, które prowadzą popi przeciw katolikom, wykorzystując w tym celu kazanice Polaków w chwili obecnej, przypisując winę ogromu nieszczęść które ją kobi spadały na Ukrainę i Rosję. Rastrosz wśród ludności polskiej przyciągany, mazaleje pośpiesznie bytu pokreślają jedynie w znaku sędziów bolszewickich, lub ewentualnej pomocy w kraju.

d/ Wpływ antybolszewickie - akcja polskowska.

e/ W chwili obecnej mimo wszelkich działań polskich na Ukrainie, dalej rozwija się. Ruzowska, jednak przesyła, i ucierać tak partyzanckich i nie bandyckich. Skuteczna agitacja bolszewicka ze pomocą prasy i propagandy, jak i ludzi ruch powstającego odseparować od ogrodu i odosobnić. Szczególnie na terenach, gdzie działały tzw. 42 Armia i 8 Armia, Petlary prasa podlegała. Prasa, której autor jest również fakt dokonany, dalem powtarza, został w opinii autorystat, iż są inne czynniki, antybolszewickiej zachodzące na chów powstańczych. Inne czynniki, antybolszewickiej zachodzące na względem władz sowieckich bierne, wykreując jednierzowo względem nich użalejniają głąb sytuacji, a nawet i rządów bolińskich i od nich uzalejniają głąb sytuacji, a nawet i rządów bolińskich.

f/ Rola prasy w urabianiu nastrojów ludności.

Prasa w rękach bolszewickich jest najpotężniejszym czynnikiem agitacyjnym, urabiającym opinię ogółu w myśl postulatów państwa sowieckiego. Prasa wykorzystywana przez bolszewicko-Ukraiński rząd, w części ogólnych do określonych wypadków /zdeskrytywowych/ w składzie, w części ogólnych do określonych wypadków /zdeskrytywowych/ w chwili obecnej ma za zadanie propagować Państwości sowieckiej, akcji /prasy bolszewicka/ jako jednej formy walki obrońca idei państwościowej sowieckiej zgromadzonej w przyszłości sowiecko-ukraińskiej, zjednoczającą jak najbardziej zgodnie z oba z oba programem zasad centralnych. Jest pod tym względem konsekwentną, to znaczy /z deszczu na stanowisku tworzenia jednego państwa etc., jako podstawy państwościowej sowieckiej/. Urabianie panstwa tego, jako podstawy państwościowej sowieckiej, jest akcją dla kogo w tym kierunku opinii publicznej. 37 Zwalcza wpływ jednego kraju na innego wojującego.

- Dz. powyższej sytuacji zakłada się wyciąg z raporta Nr. 109 pt. "Rozkład sił polskich na Ukrainie".
- 1/ Powstanie na Ukrainie
 - 2/ Akcja kontra stów polskich w Kijowie
 - 3/ Agitacja przeciwko polsko ukraińskiej orientacji na Ukrainie

W Kamieńcu otrzymało win domościanie, zjawiły się w Kazaniu i w Tatarach, wówczas powstanie było prowadzone przez konfederatów, prowadzących powstanie był m.in. generał Siergiej Safranow i Piatakow. Piatakow do powstania przystąpił z Kirgizów i tatarów. Mały okrąg Niem capp'wilez założyły przez Tatarska.